

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN TSEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

JAARGANG 24
NUMMER 12
MAAND december 1995

IN DIT NUMMER

blz. 321 : J. COOPMAN : Aanloop tot het graven van de handelsdokken.

blz. 323 : R. VAN CRAEYNEST : De beginjaren van pastoor Henri Pype als aalmoezenier ter zee.

blz. 328 : E. LIETARD : Penningkunde.

blz. 331 : J.B. DREESEN : Het nieuwe tramstation aan de Brandariskaai.

blz. 333 : O. VILAIN : Enkele antiquariaatsprijzen.

blz. 334 : A. SMISSAERT (+) : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (39).

blz. 340 : R. WEISE : aanvulling op "Circus 164).

blz. 343 : 7e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1994.

DECEMBER - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten die plaats hebben in de loop van de maand december.

A. DECEMBER I - ACTIVITEIT. Kleinkunstavond en souper

Wij herinneren er onze leden aan dat de jaarlijkse kleinkunstavond, voorafgegaan door het, even, jaarlijkse souper van de kring doorgaat op

zaterdag 9 december 1995 om 19 uur

in de sfeervolle zaal van het restaurant BENNY.

Details in verband met menu, optreden en inschrijvingen verschenen, uitvoerig, in het novembernummer van ons tijdschrift.

B. DECEMBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met dia's

Wanneer : donderdag 21 december 1995 om 20u30

Waar : in de conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colensstraat 6

Onderwerp : DE NA-OORLOGSE ARCHITECTUUR TE OOSTENDE

De spreker : de heer Norbert HOSTYN, Licenciaat Kunstgeschiedenis, Conservator van de Stad Oostende.

Deze voordracht is een vervolg op de vorige voordracht van de Heer N. HOSTYN waarin hij de 19de eeuwse architectuur en deze uit de interbellum-periode behandelt. Nu komt de na-oorlogse periode aan bod. De oorlog had zware wonden geslagen in het stedelijke weefsel : in de binnenstad diende heel wat herbouwd te worden; anderzijds nam de stad gestaag uitbreiding door het aansnijden van nieuwe bouwgronden. Ook de woonfuncties veranderden : hotels en stadsvillas werden gesloopt en vervangen door appartementsgebouwen. in de buitenwijken kwam er laagbouw met vaak heel wat groenvoorziening. Er waren ook grotere bouwprogramma's : Kon. Villa met gaanderijen, nieuw Kursaal, nieuw Postgebouw...

Wij zagen in de periode ook de nog steeds onbegrijpelijke sloop van de Schouwburg, van de Stenen bank... Dit in een periode waarin in het Kursaal een tentoonstelling van wereldniveau plaats vond juist....over "Europa 1900"...

De heer Norbert HOSTYN voorstellen is water naar de zee dragen. De vele voordrachten en wandelvoordrachten die hij, in het verleden, voor onze Kring verzorgde waren, steeds, pareltjes van onderlegdheid en welsprekendheid. Zijn kennis over de Oostendse architectuur is zeer groot en met deze voordracht sluit hij zijn totaalbeeld over dit onderwerp af.

Aansluitend op zijn vorige voordrachten, moogt U ook deze avond niet missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

AANLOOP TOT HET GRAVEN VAN DE HANDELSDOKKEN

door Jan COOPMAN

Situatieschets : wat wij tot vóór enkele jaren kenden als de Visserskreek in de volksmond "strontpit" genaamd, strekte zich uit tot aan de Zuidstraat waar later het vernielde "Maritiem" of Waterschoutsgebouw stond. De noordkant van de kreek vormde de kaai met o.m. ongeveer in het midden het "waterhuis", de zuidkant van de kreek heette rond 1770 "de nieuwe kaai".

Hier lag dus de feitelijke haven. Wat wij nu de visserskaai noemen was toendertijd vestingwal en -gracht.

Oorspronkelijk deed het Stadsbestuur reeds in 1770 een voorstel aan het hof te Brussel om de visserskreek af te sluiten van de vaargeul door het bouwen van een sluis waardoor het laden en lossen niet meer zou belemmerd worden door de stormwinden en het wassende en vallende tij.

Om het voorstel kracht bij te zetten haalde de stad haar grof geschut boven en verzocht zij aan vijf ervaren scheepskapiteins een verklaring te ondertekenen waarin deze hun volle steun staken onder het voorstel. Brussel was blijkbaar niet onder de indruk want het kwam tot niets.

In de daaropvolgende jaren is men echter grootser gaan zien en evolueerden de plannen naar het graven van een nieuw dok in de bedding van de St. Catharinakreek. Deze waterloop moet veel van haar belang ingeboet hebben seder het temmen in 1745 van haar schorrelanden door het inpolderen van haar afwateringsgebied : de St. Catharinapolder.

De kroniekschrijver J. BOWENS (1) verhaalt hoe dat Brussel, na lang aandringen vanwege de stad, in 1774 de toelating gaf een nieuw dok te graven : het eerste handelsdok dat in 1784 zou uitgebreid worden met een tweede en een derde.

Hieronder volgt de verkorte tekst van de identieke verklaringen afgelegd voor notaris RYCX (2) en ondertekend door :

- Michiel BORGERS, 44 jaar oud, gezworen loodskapitein met 33 jaren zeedienst. Geboren te Oostende in 1726. Hij was de zoon van Philip en Joanne HUYGHE, hij huwde in 1756 met Clara VAN DAMME.
- Kapitein Pieter WEYTENS, 44 jaar, met meer dan 34 jaren zeedienst. Geboren in 1726.
- Kapitein Pieter DENS, 73 jaar, met 57 jaren zeedienst, geboren te Duinkerke in 1697, zoon van Jacob en van Anne Marie GLASSON, vertrekt in 1732 voor een reis naar Oostindië als eerste stuurman op de "Duc de Lorraine" : in 1743 en 1753 vaart hij nog naar Oostindië. Hij was ook reder en bezat een huis in de Kaaistraat. Hij huwde een eerste maal te Oostende in 1721 met Joanna Clara ASSEMAN en een tweede maal in 1760 met Joanna HERTOOGH-LEVY. Hij overleed in 1774/75.

- Kapitein Nathan BRAME, 75 jaar, sedert 1739 te Oostende wonende met meer dan 30 jaar zeedienst. Hij werd in 1695 geboren te Lowestoft op de kust van Norfolk. Hij zou om niet nader opgegeven redenen Engeland met zijn schip ontvlucht zijn (waarschijnlijk de "Julian Galley" later herdoopt in "Triumphant"). Hij bezat aandelen in de New South Seas Company van Londen. Oostende lag hem blijkbaar goed, want hij wordt poorter en makelaar voor vreemde schepen. In 1767 sticht hij een vennootschap samen met Elias PERRYMAN en Lieven BAES. Hij overleed te Oostende in 1773/74.
- Kapitein Jan Jacob VAN YPER, 61 jaar oud, met 49 jaren zeedienst. Hij was de zoon van Pieter en Barbara Jacoba WESTEEL en werd geboren in 1710. Hij huwde in 1737 met Monica ALTERS en werd eigenaar van verschillende schepen.

"Compareerde voor my Antony RYCX notaris, in persone ... welcken comparant heeft verclaert dar hem vanweghens dheeren van het Magistraet ... te kennen gegeven synde, hoe het soude convenieren tot welvaeren van de commercie ende navigatie te maecken ende formeren een gesloten bassin by middel van eene sluyse, om de schepen met het hoogh water aldaer binnen en uyt te laten, ten eynde van die ... altydt vlot te connen houden ende alsoo ten alle tyden gelost ende geladen te connen worden ... niet alleenelyck dienstigh aen de commercie soude wesen, nemaer selfs ten uyttersten noodtsaekelyck is, om de schepen alhier arriverende ende de ... goederen te connen bevryden van alle ongemacken, degonne door het tempeest van de zee maer al te dickwils voorts en commen... Verclaerende voorts, dat hem vanwegens ... het Magistraet is vooren gesteldt het plan van het actueel bassin ofte caye ... ende aen hem gevraeght synde waer hy best soude oordelen de sluyse te erigeeren, van absoluyte meeninghe te syn, dat de plaets op de nieuwe caye aan hem door het Magistraet aangewesen seer bequaem ende dienstigh soude syn om de sluyse aldaer te erigeren, soo ten opsichte de schepen aldaer seer gemackelyck connen binnen commen met het hooghwaeter ende bevrydt syn vande vloedt van de zee, als ten respecte dat aldaer een groote ruymte gevonden wordt om de schepen binnen commende ten ankeren te commen, ende soo aldaer het hooghwaeter met securiteyt en sonder perickel te connen afwachten, om langst de sluyse binnen den bassin te gheraecken. Alle hetwelcke soo facielyck, soo den comparant nog heeft verclaert, niet en soude connen gebeuren byaldien de sluyse wierde gemaect ter plaetse daer alsnu den inganck is van het actueel bassin, omdien wille de sluyse aldaer voor eerst niet bevrydt en soude syn van den vliedt, nemaer in groot peryckel van door een extraordinaire tempeest weghghespoelt te worden. Ende ten tweede ter causen de schepen aldaer soo gemackelyck als op de andere plaatse niet en soude connen ankeren, boven dat deselve aldaer geanckert synde de passagie souden beletten aen incommende schepen seer dickwyls door ongestuymigh weder te seer door den windt omgedreven wordende, sonder dat het aen den stierman moghelyck is van de passerende schepen te connen myden, soodaenighlyck dat den ingangck van de caye ofte bassin seer dicht aengeleghen synde aen den cleenen overset van de haven, de aldaer liggende schepen oock seer dickwils de libere passagie van den ponton souden beletten ende selfs grootelycx gheexponeert syn aen veele ongemacken. Hebbende de comparant eyndelinghe noch voorts verclaert dat de sluyse op de nieuwe caye geensints

onderworpen en soude zyn aen enighen aenwas ofte opslyckinghe, mits door het filtereren van het water langhst de sluysdeuren ende het openen van tydt tot tydt, sulcx genoeghsaem sal voorcommen worden, ende daerdoor selfs worden belet de voordere opslyckinghe van de saevelplaete degonne light oostwest noens over den bank van den hoeck van de nieuwe caye. Synde alle het gonne voorschreven soo veel te meer van 's comparants kennisse door den langhen tydt de zee navigatie gheexerceert hebbende ende menighvuldige jaeren binnen dese haven gecommen synde, eene sekere wetenschap heeft becommen ende eene besondere ondervindinghe heeft van de ghelegentheyte van de haven ende de onghemaecten die aldaer soo buyten als binnen connen arriveren."

-
- (1) J. BOWENS : "Nauwkeurige Beschrijving..." p. 149, 152, 175, 199.
(2) Rijksarchief Brugge - Notariaat VAN CAILLIE 1941, Boek 91 - akten 80, 81, 82, 83, 85.
-

<p>DE BEGINJAREN VAN PASTOOR HENRI PYPE ALS AALMOEZENIER TER ZEE</p>

Deze teksten zijn niet de neerslag van een systematische studie van Henri PYPE in de ACTA EPISCOPATUS van het bisdom Brugge, maar veeleer het gevolg van de nota's die ik terloops genomen heb bij mijn onderzoek over het College van Oostende.

Raymond VAN CRAEYNST

Op 27 april 1886 laat bisschop FAICT aan de deken P. DECANNIERE weten dat hij met de plaatscommandant moet spreken over de plaats van het draagbaar altaar op de aviso. Hij verzoekt hem een voorstel te doen voor de benoeming van een aalmoezenier tussen 30 en 50 jaar oud.

A.B.B. Acta Ep 1886, p. 157

Op 8 mei schrijft de bisschop aan minister Jules VANDENPEEREBOOM dat hij de juiste man gevonden had om aalmoezenier te zijn aan boord van de aviso, namelijk mijnheer PYPE, 32 jaar, zeer gewaardeerd als onderpastoor op de parochie S.S. Petrus en Paulus en opgeruimd van karakter. Hij vraagt de minister hem uit te nodigen.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 172

Op 11 mei laat de bisschop aan onderpastoor PYPE weten dat VANDENPEEREBOOM, minister van Spoorwegen, Post en Telegraaf, hem zaterdag e.k. om 11 1/2 u te Brussel wil ontvangen. Hij moet hem de lijst overhandigen van de liturgische voorwerpen die hij aan boord nodig heeft. Hij verzoekt hem alleen mis te lezen bij kalme zee. Hij moet de minister vragen waar hij zal eten en slapen en wat hij moet doen de drie maanden dat hij aan land is. Als hij

zaterdag van Brussel terugkomt moet hij bij de bisschop verslag komen uitbrengen.

A.B.B. Acta Ep 1886, p. 175

Op 17 mei schrijft de bisschop aan PYPE dat hij vlug het altaar moet laten maken, liefst te plaatsen in het midden van het schip. Daar de aviso terug binnen is moet hij samen met de deken en de kapitein overleg plegen over de afmetingen van het altaar opdat het zowel in het ene als in het andere schip zou kunnen gebruikt worden. Hij moet een plan laten maken door een vaardige schrijnwerker en een raming van de kosten die niet hoger dan 200 fr mogen zijn, zoals de minister hem had gezegd. De bisschop vraagt hem de lengte, de breedte en hoogte van het altaar te laten kennen zodat hij de altaargewaden kan bestellen.

A.B.B. Acta Ep 1886, p. 186

Op 20 mei vraagt de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM hem te laten weten of de heer PYPE nu aanvaard is als aalmoezenier of niet. De bisschop stelde de publicatie uit van zijn benoeming alsook deze van zijn plaatsvervanger als onderpastoor van S.S. Petrus en Paulus

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 191

Op 22 mei volgt de benoeming van PYPE als zeeaalmoezenier. "Henricus Eduardus PYPE...te constituimus eleemosynarium navis, quae mox solvet e portu Ostendano, mare boreale lustratura st navigia pisca-torum Belgarum protectura et concedimus..." (Henricus, Eduardus PYPE... wij benoemen U als aalmoezenier van het schip dat weldra uit de haven van Oostende zal wegvaren om te kruisen in de Noordzee en de schepen van de Belgische vissers te beschermen, en wij staan toe...)

A.B.B. Acta Ep 1886, p. 197

Op 27 mei schrijft de bisschop aan zeeaalmoezenier PYPE dat de minister zijn instemming heeft betuigd met zijn benoeming vanaf 1 juni. Hij verzoekt PYPE bij het mislezen slechts één slok wijn te gebruiken.

A.B.B. Acta Ep 1886, p. 200

Op dezelfde dag laat de bisschop, in een andere brief, aan PYPE weten dat diens brief aan de minister op heel de lijn is goedgekeurd.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 201

Op 29 mei schrijft de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM dat hij op dezelfde dag het bezoek ontvangen heeft van aalmoezenier PYPE. Als antwoord op zijn vraag over zijn wedde, heeft hij van kolonel DUFOUR alleen een onbeduidende nota ontvangen nopens zijn slaapgerief. De kolonel zelf was afwezig wegens een burgerlijke

begravenis in zijn familie die hij zelf aldus had bevolen. Vandaag moest hij zijn verbintenis tekenen. Hij heeft mij geraadpleegd en hij zal niet tekenen, tenzij een tegenbevel van mij komt. Het onderhoud van 3 fr per dag voor verblijf aan boord, zou afgenomen worden van zijn wedde van 1.000 fr per jaar.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 205

Op 30 mei schrijft de bisschop aan PYPE dat hij boven zijn wedde van 1.000 fr per jaar nog 3 fr per dag vergoeding zal krijgen. Alles is dus in orde en hij zal geen verbintenis moeten tekenen.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 206

Op 23 juli vraagt de bisschop aan deken DECANNIERE dat, als PYPE terugkomt op het einde van de maand en hij geen tijd heeft om hem te bezoeken dat hij PYPE zou bedanken voor zijn brief die hij uit Christiansand had geschreven.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 273

Op 13 september schrijft de bisschop aan PYPE dat hij zijn zending gisteren heeft ontvangen. De bisschop zendt hem het rapport terug met enkele verbeteringen. Hij moet het dan aan de minister opzenden met weglating van de persoonsnamen.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 354

Op 2 oktober doet de bisschop, na zijn onderhoud met PYPE, aan minister VANDENPEEREBOOM enige voorstellen.

1. Zijn wedde zou 2.000 fr moeten bedragen. Na zijn tweede reis had hij slechts 200 à 300 fr ontvangen.

2. Aan boord is er zo weinig te doen dat men zijn aanwezigheid overbodig vindt. Zijn toelating op het schoolschip les te geven aan de scheepsjongens zou die grief teniet doen.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 388

Op 8 oktober laat de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM weten dat hij PYPE had ontvangen die het programma had opgesteld om godsdienst en moraal te geven aan de scheepsjongens aan boord van de aviso "Ville d'Anvers".

De aalmoezenier zal tweemaal per week aan de beide afdelingen scheepsjongens een half uur godsdienst geven. De scheepsjongens moeten de zondagsdiensten kunnen bijwonen. PYPE was een beetje gedemoraliseerd. Hij beeldde zich in niets te doen te hebben wat tot hiertoe een beetje waar was. De bisschop vroeg de minister of hij zijn programma wilde goedkeuren.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 397

Op 11 oktober schreef de bisschop ook naar PYPE. Na zijn laatste brief had de bisschop naar de minister geschreven om het programma

van PYPE te aanvaarden. Hij raadde hem aan tijdens de vaart in zijn vrije tijd theologie te studeren en te bidden en misschien ook zeevaartkunde te studeren als hij daar zin in had.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 402

Op 12 oktober liet de bisschop aan PYPE weten dat de minister akkoord was met de volgende schikkingen :

1. Hij mocht tweemaal per week een half uur godsdienst geven aan de beide afdelingen.

2. 's Zondags moesten alle scheepsjongens naar de kerkdienst gaan, behalve als hun ouders zich daartegen verzetten.

A.B.B. Acta Ep. 1886, p. 404

Op 14 januari 1887 schreef de bisschop aan deken DECANNIERE dat hij goed gehandeld had met aan PYPE een biechtstoel in de Capucijnenkerk toegekend te hebben.

A.B.B. Acta Ep. 1887, p. 14

Op 28 april 1887 vroeg de bisschop aan de deken PYPE te verwittigen van de afvaart van het schip op 1 mei a.s. Hij vroeg ook dat hij samen met PYPE zou zoeken naar een geschikte onderpastoor om de belangen te behartigen van de school die PYPE begonnen was zonder medeweten van de bisschop.

A.B.B. Acta Ep. 1887, p. 189

Op 29 april schrijft de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM dat te Oostende alles in orde is volgens de wensen van de minister. PYPE gaat naar zee en onderpastoor OSTYN zorgt voor de leerlingen die in Oostende blijven. PYPE heeft dat geregeld buiten zijn weten om, maar te Oostende wordt dat toegejuicht.

A.B.B. Acta Ep. 1887, p. 191

Op 22 november 1887 liet de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM weten dat PYPE deze morgen bij hem was geweest. Hij was deels ziek, deels ontmoedigd. Immers :

1. Hij had vastgesteld dat bij het aanleggen in de havens dat bemanningsleden en scheepsjongens naar ontuchthuizen gingen en vrouwen meebrachten aan boord.

2. Terwijl de aalmoezenier naar zee was trokken de scheepsjongens naar de ontuchthuizen.

3. Hij kloeg erover dat zijn loon te gering was.

Om dat alles had hij aan de minister verlof gevraagd. De aviso was gisteren zonder hem vertrokken. Op de volgende reis, na Kerstmis, gaat hij weer aan boord. Hij heeft wel hulp nodig.

A.B.B. Acta Ep. 1887, p. 487

Op 30 januari 1888 laat de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM weten dat Henri VERDONCK van de wijding van Kerstdag 1887, tot hulpaalmoezenier werd aangesteld.

A.B.B. Acta Ep. 1888, p. 37

Op 5 juli vraagt de bisschop aan de deken dat hij hem PYPE zou willen sturen om te spreken over zijn hulpaalmoezenier.

A.B.B. Acta Ep. 1888, p. 266

Op 6 juli schrijft de bisschop aan minister VANDENPEEREBOOM dat Henri VERDONCK deze maand nog zal kunnen benoemd worden. Voor hen beiden wenste de bisschop een gezamenlijk huis tegen 600 à 700 fr per jaar en een dienstmeid tegen 400 à 500 fr per jaar. PYPE zelf heeft nu 1.000 fr per jaar en 3 fr per zeedag. De bisschop wenst dat hij 2.000 fr zou krijgen en 1.500 fr voor de hulpaalmoezenier.

A.B.B. Acta Ep. 1888, p. 272

Op 31 augustus 1891 vroeg de bisschop aan PYPE hem te laten weten wanneer hij en wanneer E.H. VERDONCK retraite hadden gevolgd.

A.B.B. Acta Ep. 1891, p. 341

VEILING 1996

Op donderdag 25 januari 1996 gaat voor de 24ste maal de jaarlijkse Veiling van de Plate door onder de leiding van de heer O. VILAIN.

Zoals steeds komt er een % ten goede van "De Plate". Dit procent werd vastgesteld op 20 %, dat afgehouden wordt van de verkoopsom.

Wanneer er loten aangeboden worden, waarvan het lid zelf de minimum instelprijs bepaald heeft en indien er daarvan stukken geen koper vonden zal bij de teruggave van deze, 10 % op de gevraagde instelprijs gerekend worden.

Personen die wensen stukken te laten veilen mogen de lijst van de te veilen stukken (zo gedetailleerd mogelijk) binnenbrengen bij de heer O. VILAIN, Rogierlaan, 38 bus 11, Oostende.

De stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz., maar geen breekbare voorwerpen) moeten wel betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

P E N N I N G K U N D E

door E. LIETARD

HOE WORDT MEN PENNING- en MEDAILLEVERZAMELAAR ?

Aan de basis van het verzamelen van medailles ligt een liefde voor de Numismatiek of het Muntverzamelen.

Heel wat verzamelaars hebben na enkele jaren niet meer genoeg aan het louter verzamelen van munten op datum of volgens catalogus.

Het verschil tussen munten en medailles is vrij eenvoudig :

munten zijn of waren een betaalmiddel, met of zonder waardevermelding;

medailles daarentegen zijn nooit een betaalmiddel geweest maar werden altijd geslagen als herinnering aan een historische-, maatschappelijke- of sportieve gebeurtenis of prestatie.

Het verzamelen van medailles gaat dan ook meestal gepaard met een geschiedkundige interesse voor eigen stad of streek.

Penningen en medailles kan men onderverdelen in twee soorten :

draagpenningen

Deze medailles worden gedragen door personen of dienen om gehangen te worden aan een vlag of vaandel.

De ophanging komt voor in verschillende uitvoeringen : bol en ring, kroon en ring of ring en lint.

legpenningen

Er bestaat geen mogelijkheid om deze medailles te dragen. Ze worden geschonken in een schrijn of een doosje om zo tentoongesteld te worden.

Naast deze basisindeling kan men bij de medailles ook nog acht klassen onderscheiden :

1. Historiepenningen

Ze werden specifiek geslagen om een historische gebeurtenis te herdenken in de periode 1200-1700.

De gebruikte medailles waren in koper, zilver of uitzonderlijk in goud.

Voorbeeld : Historiepenning van 1604 geslagen bij de overgave van Oostende.

2. Historiemedailles

Ze verwijzen eveneens naar een regionale historische gebeurtenis en komen slechts voor in de periode 1700-1830.

De gebruikte metalen voor deze historiemedailles waren brons, verzilverd en verguld brons, zilver en goud.

Voorbeeld : zilveren medaille voor het oprichten van de Oostendse Compagnie in 1722.

3. Mereau of Armenpenning

Ze werden speciaal geslagen voor de behoeftigen van de stad Oostende en dit in de periode tot 1860.

De behoeftigen konden met die armenpenningen aankopen doen in vastgestelde winkels.

De letter erop afgebeeld kwam overeen met een bepaald produkt.

"A" voor aardappelen, appelen.

"B" voor brood, bier, boter.

Andere letters kwamen eveneens voor.

Gebruikte metalen waren lood en koper.

4. **Gildemedailles**

Ze kregen een speciale afwerking, het ging steeds om een metalen plakketje in het midden omringd door een holle metalen omkransing.

Deze medailles werden vooral gebruikt tussen 1800 en 1914 door gilden en verenigingen.

Ook sommige scholen gebruikten ze (tot 1900).

De gebruikte metalen waren koper en zilver.

Voorbeeld : zilveren medaille uitgegeven door de Vereniging Onafhankelijke Schichtblazers in 1880.

5. **Maatschappijmedailles**

Ze werden uitgegeven door maatschappijen, verenigingen en kringen.

Ze werden geslagen voor vaandelinhuldigingen en allerlei andere feestelijkheden.

De gebruikte metalen zijn lood, brons, verzilverd en verguld brons, zilver, verguld zilver en goud.

Voorbeeld : een vergulde bronzen medaille bij het behalen van de overwinningsbeker door V.G.O. in 1920.

6. **Stadsmedailles**

Uitgegeven door de stad ter beklemtoning van de herdenking van een bepaalde gebeurtenis.

Deze stadsmedailles dragen altijd het wapenschild van Oostende op de rectozijde.

De gebruikte metalen zijn lood, brons, verzilverd en verguld brons, zilver, verguld zilver en goud.

Voorbeeld : verguld bronzen medaille uitgegeven ter gelegenheid van het muzieksfestival in 1898.

Het grootste gedeelte van die medailles zijn draagpenningen.

7. **Overheidsmedailles**

Ze worden geslagen in opdracht van de Belgische Staat naar aanleiding van feestelijkheden in overheidsdiensten.

Ze dragen het wapenschild van België op de rectozijde.

De gebruikte metalen zijn brons, verzilverd en verguld brons en zilver.

8. **Sportmedailles**

Ze worden vooral geslagen naar aanleiding van het behalen van een verdienstelijke overwinning in één of andere sporttak of voor de viering van geleverde prestaties op sportief vlak.

De gebruikte metalen zijn aluminium, koper, brons, verzilverd en verguld brons, zilver, verguld zilver en goud.

Voorbeeld : bronzen medaille geschonken door de vereniging Vrije Zwemmers in Oostende, voor het behalen van de titel in de categorie 200 m streek, pupillen door M. REYNAERT in 1964.

Gouden medailles en penningen zijn zeldzaam in de klassen 1, 2, 5 en 8, voor Stadsmedailles komen ze uitzonderlijk wel voor.

De vormgeving van de medailles is niet aan een vast patroon gebonden; ze komen voor in alle mogelijke vormen : rond, vierkant, driehoek, veelhoek en rechthoek.

HOE VERZAMELT MEN MEDAILLES OF PENNINGEN ?

Volgens de keuze van de verzamelaar kan men een onderverdeling maken in drie soorten :

- * **per datum**
Alles wordt chronologisch verzameld. Dit kwam vroeger het meest voor; later ging men echter ook andere thema's aansnijden.
- * **per graveur of munthuis**
Eén of meer graveurs of munthuizen worden als indelingscriterium gekozen.
Voorbeelden : DEVREESE, DUPON, STIENON en DISPERSYN (graveurs)
FONSON, FIBRU, HART en KRAFFT (munthuizen)
- * **per thema**
Een bepaald thema of een geschiedkundige periode als verzamelcriterium.
Voorbeelden : Het Beleg van Oostende, Auto's, het Belgisch Leger, Vaderlandslievende verenigingen, Concours Hippique, Gilden, James Ensor, Karnavalorden, Keignaerttrippers, Loges, Muziekfestivals, Roeisport, Scholen, Voetbal, Zeilen, Uitstallingswedstrijden, Vaandelinhuldigingen, Vrije Zwemmers, Louise-Marie d'Orleans, Stadsmedailles, Havenwerken en Zeevisserij.

NUTTIGE TIPS VOOR BEGINNERS

- * Voor iedere verzamelaar of beginverzamelaar is de literatuur even onmisbaar als de medailles zelf.
- * Het verzamelen van medailles is een bundeling van diverse historische en maatschappelijke gebeurtenissen.
Daarenboven vertelt iedere medaille iets over de lokale geschiedenis van Oostende.
Medailles en geschiedenis zijn dus onverbrekkelijk met elkaar verbonden. Ze gaan hand in hand.
- * Documentatie is altijd te vinden in de stedelijke plaatselijke openbare bibliotheek in Oostende.

BEZOEK ONZE THEMATENTONSTELLING

PASTER PYPE, DE OOSTENDSE DAENS

Het museum is ook geopend gedurende het Kerst- en Nieuwjaarsverlof

HET NIEUWE OOSTENDSE TRAMSTATION



Vooraanzicht van het hoofdgebouw.



De mooi gemodelleerde olop, de wasinrichting voor het rollend materiaal en de parking.



De olop van de oostkant gezien, en de parkeerplaats voor de bussen.



Het was woekeren met ruimte, maar met een prachtig resultaat.



Zicht op de olop of "de Goede windhelling".

HET NIEUWE TRAMSTATION AAN DE BRANDARISKAAI

door J.B. DREESEN

Wanneer straks de Vlaamse regering het "Structuurplan Vlaanderen" de basis voor een nieuwe ruimtelijke ordening, ter tafel zal leggen zal het voor iedereen tijd zijn om zich af te vragen of "het niet met een ietsje minder kan".

Een goed voorbeeld van "hoe het zou moeten" is het nieuwe Oostendse tramstation aan de Brandariskaai. Geprangd tussen de voornoemde Brandariskaai en de "Smet de Naeyer brug" is dit, in Oostende, de kleinste oppervlakte met de meeste functies. Als Heemkring dachten we het nuttig hieraan een fotobladzijde te wijden en enkele gegevens te publiceren. Zo blijft het bewaard.

Het idee van een nieuw tramstation dateert al van 1960. Het duurde echter tot 1975-76 alvorens voorstel en plannen klaar waren voor een overbrenging naar DE BOLLE. Het project werd echter niet weerhouden. Er waren moeilijkheden met terreinverwerwing en het ging 600 miljoen kosten. Geen onaardig bedrag voor die tijd.

Aangezien de maatschappij over grond beschikte aan de Brandariskaai werd omstreeks 1980 beslist de vernieuwing op het Hazegras te realiseren en de beschikbare oppervlakte daar te verruimen.

De werkzaamheden aan de Brandariskaai startten in 1988-89. Het daar opgerichte administratief gebouw herbergt op het gelijkvloers de loketten, wachtzaal en andere infrastructuur naar de reizigers toe. Op de tussenverdieping kwam plaats voor het dagdagelijkse regionaal beheer van de uitbating, een technische afdeling en het archief. Op de tweede verdieping werd de accommodatie voor buschauffeurs en trambegeleiders voorzien. Op de derde verdieping werd het gebouw afgerond met de accommodatie voor de conciërge. Hierop aansluitende werd het autobusstation gebouwd.

In 1991 werd werk gemaakt van de stelplaats voor de autobussen en de sporen voor de trams. De stelplaats kan 30 autobussen herbergen. In diezelfde periode kreeg ook de "GOEDE WIND HELLING" een opknapbeurt. De architect gaf de aanzet van deze helling zelfs een mooi architecturaal tintje. Onder de Goede Wind helling werd een substation voor electriciteitsvoorziening van de lijn gebouwd. Twee transformatoren van 1.000 KVA elk met gelijkrichters met feeders op 600 volt kregen er een plaats. Het station werd met een computergestuurde automatische controle uitgerust. Dit gedeelte van het bouwplan werd in 1993 afgewerkt.

We springen even van de hak op de tak. Soms wordt ons de vraag gesteld naar de oorsprong van de naam "Goede Wind helling". De verklaring hiervan ligt bij het feit dat de straatnaamgeving op het Hazegras oorspronkelijk nogal maritiem van inslag was. Naast de Brigantijnenstraat, is er ook een Fregatstraat, een Vrijhavenstraat, een Zinniastraat en een Mercatorlaan. Nu kent het maritiem frans een zeemansgroet die "Bon vent et bonne route" luidt. Die is echter niet gebruikelijk in het maritiem nederlands waar men geen wens met betrekking tot de wind gebruikt en ook de "goede reis" wens als de duivel schuwt. Men wenst er uitsluitend

een "Behouden vaart". Vermoedelijk werd de naam dus naar franse trant gevormd.

Onmiddellijk daarna begon men de laatste fase; de aanleg van de parking en de bouw van een servicegebouw. Dit gebouw was voorzien als wasinstallatie voor autobussen en trams. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling de wasinstallatie groot genoeg te bouwen om een tram met aanhangwagen te wassen. De kosten van een dergelijke installatie liepen echter te hoog op en vroegen teveel plaats. In het gebouw werd ook de nodige accomodatie voorzien voor de nachtwaker en het personeel van die inrichting voorzien. Onder het geheel werd het tankstation voor de autobussen aangebracht. Dit gedeelte kreeg einde 1994 zijn afronding.

Van de gebruikte ruimte aan de Brandariskaai was het grootste deel eigendom van de V.V.M. De Vlaamse Vervoer Maatschappij beter gekend onder de roepnaam van het bedrijf "De Lijn". Het ganse Brandariskaai project kostte ongeveer 240.000.000 frank. Het werd gerealiseerd door Architectenbureau Vaerendonck, dat ondertussen van naam verandere en nu "Technum heet. De architect was Jacques VONCK.

Ondertussen was men ook begonnen met het renoveren van de werkhuizen op de Nieuwpoortsesteenweg. Dit zijn de gebouwen waar het onderhoud en de reparatie van trams en autobussen wordt gedaan. In 2 fazen 1989-90 en 1992 werd dit gedeelte afgewerkt.

In 1993-94 kwam dan de tramloods aan de beurt. Na de vernieuwing van het dak kregen ook de oude buitenmuren een "facelift". Binnenin werd de onderhoudsafdeling, de schilderafdeling en de afdeling voor de wielprofilering volledig vernieuwd. Hierop volgen dan nog de wegeniswerken.

Dit jaar zijn de bureaus aan de beurt. Doordat die langs de Nieuwpoortsesteenweg zijn gelegen heeft iedereen daar meer zicht op dan op de andere uitgevoerde werken. Na de afbraak van het oude gebouw en de nivellering van het terrein werden op gans het stuk 25 meter lange palen in de grond geheid. Dit is begrijpelijk als men bedenkt dat men hier in de omgeving zit van de (nieuwe) Oostendse Watergang van omstreeks 1445. In het centrum werd een vierkant stuk met damplaten afgezet. Dit werd nu uitgediept tot 4,5 meter. Het wordt een kleine kelderverdieping waar verwarming, verluchting en electriciteitscontroles komen. In afwachting daarvan wordt het de staanplaats voor de bouwkraan. Die kon, gezien de beperking van de ruimte, nergens anders geplaatst worden.

Bij het uitdiepen stootte men op 4,5 meter diepte op een turflaag van ongeveer anderhalve meter dikte. Een gegeven dat we als Heemkring meteen noteerden.

De nieuwe gebouwen moeten beeindigd zijn tegen het najaar van 1996. Als de gebouwen afgewerkt zijn moet ook nog de koer met de sporen vernieuwd worden.

De kostprijs voor de renovering van de werkhuizen kwam op ongeveer 40 miljoen, voor de tramloods werd dat 80 miljoen en de bureauconstructie schat men op 135 miljoen. Samengeteld met de Brandariskaai (240 miljoen) worden de totale kosten op ongeveer 500 miljoen becijferd. Vergelijkt men dat bedrag met de geschatte

600 miljoen, in de 70er jaren, voor de verhuis naar de omgeving van de Bolle, dan moet men bekennen dat het resultaat goed tot uitstekend is.

Nog even wat algemene informatie over het belang van "De Lijn" aan onze kust.

"De Lijn" beschikt voor de exploitatie van de Kustlijn over ongeveer 346 man personeel, daarin zijn begrepen 96 techniciens, 60 bedienden en 190 chauffeurs (bus en tram). In gans de provincie West-Vlaanderen heeft De Lijn op dit ogenblik 675 man in de uitbating zitten.

Na al die vernieuwingen, die dan toch een flink winstpunt zijn voor onze Stad, rest ons nog "De Lijn" een "behouden vaart" toe te wensen.

ENKELE ANTIQUARIAATSPRIJZEN

Op een boekenveiling die op 14 oktober ll. te Brugge plaats had hebben wij volgende prijzen genoteerd :

LEPER, J. : Kunstmatige innondaties in maritiem Vlaanderen; 1316-1945 (1951)	600 fr.
BERQUEMAN, A. : Avec P.J. CLAEYS au littoral belge (1947)	1200 fr.
D'DARDENNE, J. : De Dunkerque à Dombourg (1888)	1400 fr.
DESPOT, E. : Vlaamsche visschers (1942)	900 fr.
DUCLOS, A. : De oude kuste van Vlaanderen (1873)	1400 fr.
BARTHOLEYNS, E. : La Côte Belge de la Panne à Knocke (s.d)	600 fr.
DAYE, P. : La Belgique maritime (1930)	1000 fr.
BOWENS, J. : Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zee-stad Oostende	700 fr.
STREUVELS, S. : Zeelieden en zeevisscherij (1934)	7000 fr.

Bij deze prijzen moet men nog 21 % opgeld betalen.

Omer VILAIN

Woensdag 13e Januari. -

EENENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze morgen rond 9 ure, werden een 50-tal duitsche matrozen, de handen op den rug gebonden, binnengebracht.

Aimé BORREY, de handelaar in ellegoederen der Oude Mijnplaats, verleden week door de duitschers aangehouden, werd heden terug in vrijheid gesteld.

Volgende plakbrief, in 't Vl. en Fr., werd heden uitgeveerdigd.

STAD OOSTENDE

RANTSOENEERING VAN HET BROOD

BERICHT

Ter gelegenheid van het nazicht der stambladen van de broodkaarten is vastgesteld dat zekere personen onjuiste aangiften gedaan hebben.

Wij herinneren hierbij dat enkel de personen, die van het huisgezin deelmaken en die voor het oogenblik te Oostende woonachtig zijn, voor de rantsoeneering in aanmerking kunnen komen.

Wij nodigen herhalve de personen uit, die andere aangiften gedaan hebben, dezelve onverwijld en ten laatste voor den 15 Januari te komen wijzigen in het bureel van politie (stadhuis) bij gebreke waaraan zij zich blootstellen aan het afnemen hunner broodkaarten.

Oostende, den 12 januari 1915

Door het College :

De Sekretaris
F. THONE

De Burgemeester
A. LIEBAERT

* * *

Heden kwam een schip met kolen toe voor rekening van M. H. SMIS-VALCKE. De liefhebbers moeten zich aanbieden in het kantoor van dezen aannemer, in de Aarthertoginstraat. De kolen kosten 5.00 fr. de 100 kilos; zij moeten op voorhand betaald worden en de liefhebbers, die in verwisseling van hun geld een bon - paspoort ontvangen, mogen de kolen gaan afhalen in den atelier SMIS, achter de kerk van Sas-Slykens. Deze noen was het daar reeds eene ware processie van hondenkarren, steekkarren, kortewagens, enz.

De leden der Cooperatief van Staatsbedienden zullen ook kolen kunnen bekomen aan 2,04 fr. de zak, in 't lokaal afgehaald, en 2.20 fr. 't, huis gebracht.

Daar wij van Staatsbedienden spreken : tot hiertoe werd de dienst der bakkerijen gedaan door twee ploegen, die malkaar alle acht dagen aflosten, van toekomstige week af zullen er 3 ploegen zijn, zoodat op 3 weken tijds ieder Staatsbediende slechts 7 dagen dienst zal doen in de bakkerijen.

Ruim 125 stadswerklieden zijn thans gebezigd aan den opbouw van hangaars voor vliegmachienen in de nabijheid der hofdstede PITTERY

te Steene, dicht bij Mariakerke. Een hangaar waarin reeds 9 vliegmachienen plaats vonden, is reeds voltooid. Er moeten nog twee hangaars bijgemaakt worden. De werklieden zijn verplicht, wanneer een vliegtuig overkomt, zich ten gronde te werpen, opdat zij niet zouden bemerkt worden.

Het bureel van inschrijving der werklieden werd heden, ingevolge het bevel der duitsche overheid, geopend. Nog al veel werklieden kwamen zich aangeven; men vroeg hen : hunne namen, woonplaats, ouderdom en ambacht. Onder meer werken de stad opgelegd dient gemeld het afnemen van zand, door den wind op den Zeedijk, tusschen Oostende en Westende opgehoopt.

Donderdag 14e Januari. -

TWEEENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Nog eens streng verbod, vandaag, voor de landbouwers en de marktboeren, over de Nieupoortsche vaart wonend, naar de markt van Oostende te komen. Niemand mag over de vaart tenzij de beenhouwer Emiel DEPREZ, gezegd VANHOOREN, van Zande en de groenselier August MOYAERT van Moere die reeds verleden week van wege de officieren gelogeed op het kasteel de Combrugge te Moere, een bijzonder paspoort kregen.

Het is evenmin mogelijk voor bewoners van Oostende, Steene, Leffinghe enz. over de vaart te geraken : de schoolmeester van Leffinghe, M. COUTTENIER, die gister voor de gemeente naar Oudenburg wilde om brandhout, werd ongenadig een paspoort geweigerd.

Op de markt deze morgen slechts een buitenbeenhouwer. Het vleesch, volgens de beenhousers vertellen, begint zeer schaarsch te worden, tengevolge van de aanhoudende rekwisities der duitschers.

Op de groensel- en botermarkt, zooals men weet op de Groote Markt gehouden, 4 boter- en 6 groenselboerinnen. Zij worden uitgevochten en de politie moet tusschenkomen. De boter geldt van 4.50 tot 4.90 fr., de eieren 0.25 het stuk, de groensels behouden hunne prijzen der vorige week.

De duitschers zijn ieverig bezig met overal de wijnkelders te ledigen. Volgens op het stadhuis meegedeeld wordt, belopen de opeischingen voor wijnen en champagne alléén reeds meer dan een millioen frank.

Een herbergier der Langestraat ondervond deze dagen dat het geraadzaamste voor de Oostendenaars is de duitschers, zelfs de twistzieke duitschers, in alles meester te laten. Een duitsche grijze veste was in zijne herberg gekomen en, na eenige glazen bier gedronken te hebben, had hij twist gezocht met den herbergier. Deze riep een duitsche patroelje binnen en werd aldus van den twistzoeker verlost. Jamaar 's anderdays, van in de vroegte, moest onze herbergier naar de Kommandantur en mocht hij 150 mark boet betalen !

Leffinghe en Middelkerke zijn met duitsche soldaten opgepropt.

Te Slype liggen binst den dag Duitschers, doch 's nachts blijft geen enkel soldaat in 't dorp : ze zijn veel te bevreesd voor de bommen !

Die vrees voor de bommen heerscht ook onder de troepen die in onze stad vernachten. Zoo eischten gister avond de matrozen die de nacht overbrachten in de muziekschool, Romestraat, dat al de vensters uitgevende op de straat zouden openblijven... opdat zij gemakkelijk de *Englander* zouden hooren afkomen.

Deze avond om 7 uren hielden de Duitsche opperofficieren eenen buitengewone vergadering in het *Hôtel de Bavière*, Kapellestraat.

VIERDE MAAND DER BEZETTING.

Vrijdag 15e Januari. -

DRIEENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Wij hadden gansch den afgelopen nacht en eveneens den ganschen dag kanongebulder.

Deze morgen rond 5 ure was het geschut allerhevigst : al den kant van Nieupoort, en al den kant van Slype. Verschillende duizende man hulptroepen, gedurende den nacht aangekomen, werden Middelkerke- en Leffinghewaarts gestuurd.

Eindelijk, na schier drie maanden vechten, na overgrootte verliezen te hebben geleden, zijn de Duitschers over den Yser geraakt - gister avond ! Met een paar duizend verrichten zij deze heldendaad - en met nog geen 300 kwamen ze terug : de andere 1700 hebben het te wel gevonden al den overkant van den Yser, zij zijn ginder gebleven... onder de aarde of in handen der Bondgenoten !

Volgende plakbrief, in 't Vl., Fr. en Duitsch, werd heden uitgeveerdigd :

BERICHT

De inwoners der Gemeenten gelegen in het gebied der kriegsverrichtingen zijn verplicht al de gevallen van ziekten die schijnen besmettelijk te zijn, voornaamlijk Cholera, Typhus, Roode loop, Roode koorts, Pokken, Diphtheritis, Tering, aan den dichtst wonenden geneesheer kenbaar te maken.

De Geneesheeren zijn verplicht ieder geval van besmettelijke ziekte waarvan zij kennis hebben onmiddellijk aan de Provinciale Geneeskundige Commissie of aan het Gemeentebestuur bekend te maken.

Indien de afzondering van den zieke op geene doelmatige wijze thuis kan geschieden, moet het Gemeentebestuur zoowel in het belang der ander leden van het huisgezin als in het belang van het garnizoen, bevelen dat de zieken naar het dichtst gelegen Hospitaal overgebracht worden.

De Geneesheer heeft voor plicht de ontsmetting van de ziekenkamers, van het linnen, enz. te verzekeren. In de huizen der armen wordt deze ontsmetting op de kosten der Gemeente gedaan.

De Gemeentebesturen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van voorgaande bevel. Zij zijn gehouden de Geneesheeren van hun gebied te berichten dat, indien zij verwaarloozen er zich aan te gedragen, zij voor den Krijgsraad zullen gedaqveerd worden.

Geldboeten zullen opgelegd worden aan de Gemeenten die aan bovengemeld bevel niet zouden voldoen.

De Duitsche Opperbevelhebber

De Duitschers eischten gister 200 stoven op om in hunne loopgrachten te plaatsen. Daar het totaal onmogelijk was nog zooveel nieuwe stoven in stad te vinden - de Duitsche opeiseringen hebben immers al de stovenmagazijnen schier ledig geplunderd - hebben de "sauerkrautfresser" gister en heden 2.000 stovepotten opgeëischt.

Te Breedene, naar gemeld wordt in al de gemeenten tusschen Oostende en de Hollandsche grens, moesten heden al de peerden aan de Duitsche overheid vertoond worden. De eigenaars van peerden te Breedene moesten om 9 ure met hunne dieren op de dorpplaats zijn. Slechts rond 1 ure kwamen de officieren-peerdenkeurders in auto af, zij hadden dien morgen reeds 3 gemeenten bezocht. Hunne keus viel enkel op de kweekpeerden en de 18 maanders. 't Schijnt dat die peerden, aan de eigenaars met bons betaald, naar Duitschland zullen gedaan worden.

Er was gemeld geworden dat te rekenen van de eerste betaling der maandelijksche oorlogsschatting door de Duitschers aan België opgelegd, dit is heden 15e Januari, de Duitschers geene opeiseringen meer mochten doen tenzij mits ze op het einde van iedere maand te betalen.

De opeiseringen heden niet eindigende begaven de heer Burgemeester en de heer Sekretaris zich naar de Duitsche Kommandantur om te protesteeren. De Duitsche overheid vroeg hun waar ze gelezen hadden dat alle opeiseringen voortaan moesten betaald worden. M. LIEBAERT antwoordde dat zij zulks gelezen hadden in eenen omzendbrief, geteekend von BISSING, gouverneur-generaal voor België. Hij overhandigde een afschrift van bedoelden omzendbrief aan de Duitsche overheid die heel verwonderd opkeek en, ... zeker niet meer wetende wat antwoorden, het origineel vroeg. Natuurlijk kon aan dit verlangen niet voldaan worden. Daarop merkten de Duitschers aan dat, zoo de kopij van den omzendbrief, echt was, von BISSIG het binnenste van het land had willen bedoelen, maar niet Oostende, dat aan het front ligt. Ten slotte beloofde de Duitsche overheid tegen Woensdag inlichtingen in te winnen te Brussel; intusschen zullen de opeiseringen voortgezet worden.

Zaterdag 16e Januari. -

VIERENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Groot nieuws : de Duitschers hebben de Franschen eenen geweldigen slag toegebracht. gister namen zij een "turco" gevangen en heden hebben z'hem triomfantelijk door de straten der stad geleid !

Heden avond rond 4 ure werden op de Vuurtorenwijk peerd en rijtuig van Fl. GHEERAERT en tusschen 8 en 9 ure, twee peerden van Aug; VANHOUCKE door de Duitschers gestolen.

Deze week stolen de Duitschers de gaslantaarns der Kapellestraat !

Aan het stadhuis is een bericht aangeplakt waarin te lezen staat dat de Duitsche militaire overheid tegen Maandag 18n Januari, om 1 ure namiddag (Duitsche tijd) in het centraal station 30 werklieden, ieder voorzien van een schup, eischt, van 20 tot 30

jaar oud, om waggons te lossen. Er zal hun, vooraleer aan 't werk te gaan warm eten bezorgd worden en zij zullen minstens 35 centiemmen per uur winnen. De liefhebbers worden verzocht zich aan te bieden op gestelde dag en uur zonder verdere uitnoodiging.

Wij vernemen dat het *Hôtel Impérial*, hoek der Van Iseghem- en Leopoldlaanen, toebehoorende aan den duitscher FRIEDRICH, door den duitscher, MÜHLBAUER, van het *Hôtel du Globe*, Zeedijk, zal opgehouden worden, natuurlijk ten behoeve der duitschers.

De vrije school der Nieuwlandstraat is door de duitschers opgeëischt geworden voor de inkwartiering hunner troepen. Heden werden er daar 10 "tortue-stoven" en eene "menagère" stove binnen gedaan.

Het *Hôtel Fontaine*, Langestraat, tot hiertoe gedeeltelijk door de vluchtelingen gebruikt, is ook opgeëischt geworden en zal tot ambulancie moeten dienen. Heden werden daar 17 stoven geplaatst, allen van het type "duiveltjes", over jaren hier ter stede zoo gunstig gekend.

Zondag 17e Januari. -

VIJFENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Volgens gewoonte had om 8 ure in de HH. Petrus en Pauluskerk eene duitsche militaire mis plaats, en om 9 ure, in den Anglikaanschen tempel, eenen protestantschen dienst.

De welgekende Oostendsche brouwer, M. Max VALCKE, werd heden morgen door de duitschers aangehouden en in de gevangenis Houley, Babylonestraat, opgesloten. Naar 't schijnt wordt hij beticht olie gekocht te hebben aan de duitschers.

Voor 't oogenblik liggen er 185 duitsche gekwetsten in het burgelijk hospitaal. De duitschers, klagend over de slechte gasverlichting in dit gebouw, hebben bevelen gegeven om er de elektrische verlichting te leggen. Men zal daar morgen mede beginnen.

Een binnenlander, geladen met alhande koopwaren, zeep, rijst, koffij, enz., kwam heden uit Brugge toe en ligt gemeerd aan de Brandariskaai. De koopwaren hooren toe aan den schipper, M. WYNTHEIN, en worden aan de liefhebbers verkocht aan tamelijk matige, gezien de buitengewone omstandigheden, prijzen.

Heden kwam ook een lichter met kolen toe : hij ligt in den 2n bassijn. De kolen worden verkocht aan 54 fr; de 1000 kilo.

Sedert eenige dagen worden de aangiften voor de belastingen van 1915 rondgedragen. De lastenbetalers, die nog hunne belastingen voor 't jaar 1914 niet ten volle betaald hebben, kregen dezer dagen eene laatste waarschuwing. Agenten van het tolwezen en van de accijnzen helpen onze ontvangers van de belastingen in hun werk.

In den loop van den morgen zijn, uit de richting van Middelkerke, verscheidene autokarren met gekwetsten aangekomen en naar het burgelijk hospitaal gereden. Het bloed zijpelde langs de karren.

LIDGELD 1996

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heemkring De Plate is voor 1996 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 1 december) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. als thema werd "150 JAAR OOSTENDSE MAILBOTEN" gekozen.

**STEUNT ONS : WORDT STEUNEND LID i.p.v. AANGESLOTEN LID
WORDT BESCHERMEND LID i.p.v. STEUNEND LID**

Jean Pierre Falise
Penningmeester

BOEK : "125 JAAR ROEISPORT TE OOSTENDE"

Naar aanleiding van het "125 jarig bestaan" in 1996 is het de bedoeling van de Koninklijke Roei- en Nautische Sport Oostende een poging te doen de historiek van de "Sport Nautique", destijds op papier gezet door Robert VERSCHELDE en Michel LUCAS, te herschrijven, tot heden aan te vullen, te illustreren en, indien financieel haalbaar, ook uit te geven.

De Raad van Beheer heeft echter beslist zich hieraan niet te wagen indien er niet voldoende "voor-inschrijvingen" zijn voor het eind van dit jaar.

Indien U geïnteresseerd bent in de uitgave van dit boek gelieve dringend Uw naam en adres te sturen aan de heer André BRISSINCK
Stuiverstraat 284
8400 Oostende
Tel. 059/80.20.31

De K.R.N.S.O. garandeert een maximale prijs van 1.000 fr. afhankelijk van het aantal voorinschrijvingen.

Gelieve NIET vooraf te betalen.

" CIRCUS 164 "

DE RAID OP DE ELECTRISCHE CENTRALE VAN BREDENE SAS-SLIJKENS OP 7 MEI 1942.

Ter aanvulling van het artikel verschenen in ons Augustusnummer, het volgende:

Na bladzijde nr. 95/194.

Voeg bij:

De foto's in bijlage.

Bladzijde nr. 95/200.

Lees:

19.15u !

Over zee, uit Noord-Westelijke richting, op een hoogte van 11000Ft. (3353m.) naderen de zes bommenwerpers, geëscorteerd door twintig jachtvliegtuigen, de Belgische kust. De zichtbaarheid is goed. Het Squadron kruist de haven van Oostende en breekt formatie. Het doel is in zicht!

Voetnoot onderaan zelfde bladzijde:

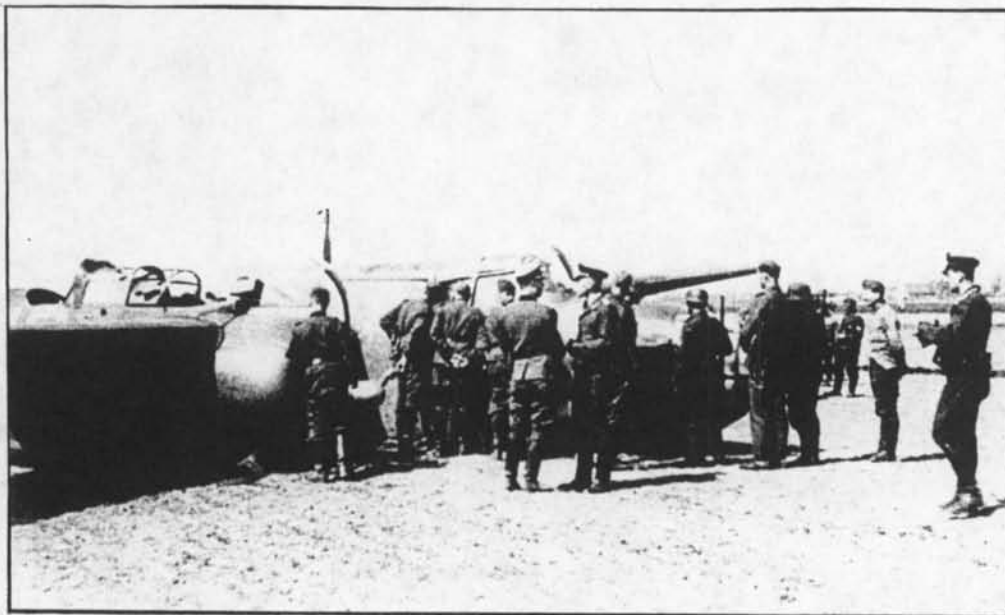
Als de bommenwerpers lager vliegen dan 3000m. lopen ze veel kans getroffen te worden door het afweergeschut. Daarom vliegen ze bij voorkeur boven de 3000 en 4500m. waar ze minder risico lopen. Op dergelijke hoogten is het echter vrijwel uitgesloten visueel nauwkeurig te richten en te bombarderen bijzonder op een relatief klein doel dat bovendien nog zeer dicht bij een residentiele wijk ligt.

Bladzijde nr. 95/208.

Lees: (onderschrift foto)

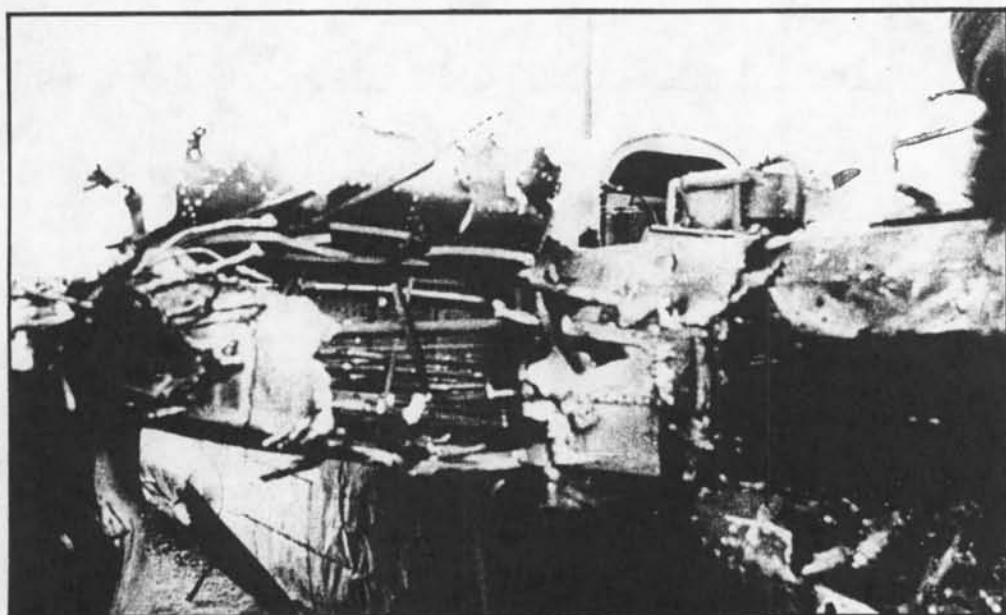
DOUGLAS-BOSTON MQ-AL 275 "Z" over Oostends grondgebied tijdens de raid van 7 mei 1942 op de elektrische centrale van Sas-Slijkens. De foto toont de bommenwerper onmiddellijk nadat Sgt. BURT, schutter-waarnemer, het vliegtuig met zijn valscherp verlaten heeft. De codeletters van het Sqn. "M.Q." zijn duidelijk zichtbaar rechts van de achterste geschutstoren, de "Z" op de neus.

WEISE Rudolf.



Duitse militairen bekijken nieuwsgierig de BOSTON bommenwerper MQ-Z-2249D van het 226e Sqn. die op 27 april 1942 om 14.45u, door luchtafweer getroffen, een noodlanding maakte aan de "Kromme Elleboog" te Stene.

De Canadese piloot W/O Bill KEECH in gezelschap van enkele Duitse officieren.



Het resultaat van accurate Duitse FLAK dat ongelukkig het leven kostte aan de radiooperator Sgt. Donald HANDFORD.

